

Estetyka - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Estetyka
Kod przedmiotu	08.1-WA-AWP-ESKA-W-S14_genB1JBN
Wydział	Wydział Artystyczny
Kierunek	Sztuki wizualne
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Artur Pastuszek

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Zapoznanie z problematyką estetyczną (zagadnienie piękna, wartości, sztuki, dzieła, odbiorcy) w ujęciu historycznym. Poszerzenie wiedzy na temat zawartości problemowej estetyki (kontekst poznawczy). Wprowadzenie do tematyki filozoficznych uwarunkowań sporu o sztukę oraz miejsca i roli sztuki w kulturze. Uporządkowanie wiedzy dotyczącej tradycji myślowych dominujących w zakresie teorii sztuki. Ukazanie wpływu tradycji myślowych na twórczość artystyczną.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu historii filozofii oraz historii kultury i sztuki.

Zakres tematyczny

1. Przedmiot estetyki. Pojęcie „estetyki”.
2. Kształtowanie się pierwszych wyobrażeń estetycznych - przemiany pojęć „piękno” i „sztuka” od starożytności do czasów najnowszych.
3. Powstanie estetyki jako nauki. Etapy kształtowania się myśli estetycznej.
4. Struktura świadomości estetycznej. Estetyczne przeżycie, estetyczny smak, estetyczny ideał. Estetyczne poglądy i teorie.
5. Podstawowe estetyczne kategorie. Kategoria „harmonii” i „miary”. Kategoria „piękna” i „brzydota”. Kategoria „wzniosłości” i „heroiczności”. Kategoria „tragiczności” i „komiczności”. Kategoria „estetyczności”.
6. Sytuacja estetyczna, przeżycie estetyczne. Spór o naturę kategorii estetycznych:

obiektywność i subiektywność, relatywizm i uniwersalizm.
7. Estetyka jako metateoria sztuki. Metodologiczne zasady analizy sztuki. Paradygmat sztuki: pojęcie i istota.
8. Intencjonalność jako przedmiot i estetyczna właściwość. Naśladowczo-ekspresyjna natura sztuki. Artystyczność treści i formy. Styl jako kategoria estetyczno-artystyczna.
9. Semiotyka sztuki: obraz, symbol, znak. Geneza obrazu artystycznego. Obraz artystyczny jako forma zmysłowości. Zasada antynomiczności i struktura obrazu artystycznego. Znak i konwencja w artystycznym obrazie. Uniwersalia obrazu artystycznego. Asocjacja, metafora i alegoria jako czynniki artystycznego obrazowania.
10. Twórczość artystyczna jak obiekt analizy estetycznej. Historia problemu. Twórczość artystyczna – perspektywa interdyscyplinarna. Estetyczne zasady twórczości.
11. Estetyka XX wieku. Psychoanaliza. Psychologia głębi. Intuicjonizm..
12. Estetyka XX wieku. Fenomenologia. Strukturalizm. Egzystencjalizm.
13. Estetyka hermeneutyczna oraz szkoły frankfurckiej.
14. Estetyka postmodernistyczna. Instytucjonalna teoria sztuki.
15. Estetyka polska.

Metody kształcenia

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą głównych pojęć i nurtów z zakresu estetyki.	W01	- zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne - esej	Wykład
Posiada umiejętność wykorzystywania podstawowych pojęć teoretycznych do interpretacji manifestacji twórczych	U01	- zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne - esej	Wykład
Definiuje własne sądy w obszarze szeroko pojętej kultury wizualnej, formułuje przemyślenia na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz potrafi odnosić je do własnej praktyki artystycznej.	K09	- zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne - esej	Wykład
Rozumie wzajemne relacje pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami zakresów kształcenia na kierunku, wykorzystuje tę wiedzę do dalszego rozwoju artystycznego.	W05	- zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne - esej	Wykład

Warunki zaliczenia

Obecność na zajęciach, napisanie eseju dotyczącego problematyki estetycznej.

Literatura podstawowa

Potocka M. A., *Estetyka kontra sztuka*, Warszawa 2007

Estetyki filozoficzne XX wieku, red. K. Wilkoszewska, Kraków 2000.

Welsch W., *Estetyka poza estetyką. O nową postać estetyki*, Kraków 2005.

Gołaszewska M. *Zarys estetyki*, Warszawa 1986

Tatarkiewicz W. *Dzieje sześciu pojęć*, Warszawa 1988

Tatarkiewicz W. *Historia estetyki*, t. 1-3.

Dziemidok B., *Główne kontrowersje estetyki współczesnej*, Warszawa 2002.

Gołaszewska M., *Estetyka i antyestetyka*, Warszawa 1984.

Berleant A., *Prze-myśleć estetykę*, Kraków 2007.

Literatura uzupełniająca

Margolis J., *Czym, w gruncie rzeczy, jest dzieło sztuki?*, Kraków 2004

Kuczyńska A., *Piękno. Mit i rzeczywistość*, Warszawa 1972.

Stróżewski Wł., *Wokół piękna*, Kraków 2002.

Melberg A., *Teorie mimesis*, Kraków 2002.

Auerbach E., *Mimesis*, t. 1–2, Warszawa 1968.

Ghyka M.C., *Złota liczba*, Kraków 2001.

Danto A., *Świat sztuki. Pisma z filozofii sztuki*, Kraków 2006.

Kosuth J., *Sztuka po filozofii*, w: *Zmierzch estetyki rzekomy czy autentyczny?*, red. S. Morawski, Warszawa 1987.

Badiou A., *Mały podręcznik inestetyki*, Poznań 2015

Bełting H., *Antropologia obrazu*, Kraków 2007

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Artur Pastuszek (ostatnia modyfikacja: 20-04-2022 13:00)